

**Frivillighedspolitik
for
Foreningen
Den Boligsociale Fond**

Den Boligsociale Fond

Indholdsfortegnelse	Side
Indledning	3
Tankerne bag Frivillighedspolitikken	4
Organisering og forankring	5
Foreningens visioner og værdier for det frivillige arbejde	5
Vision	5
Værdier	6
Lokalkomiteer	7
Økonomi	8
Opfølgning og dokumentation	9

Den Boligsociale Fond

Indledning

Foreningen Den Boligsociale Fond er en almennyttig forening, stiftet i 2000 af en gruppe mennesker, som ud fra et fælles humanistisk og socialt grundlag ønsker at bidrage til at bedre forholdene for mennesker, som befinder sig uden for den danske hovedstrøm. Foreningens formål er konkret at forbedre forholdene for grupper af mennesker med særlige problemer (sindslidende, rusmiddelbrugere, hjemløse, marginaliserede unge, mennesker med ensomhedsproblemer m.fl.), som har vanskeligt ved at klare sig i samfundet uden hjælp fra andre.

Opfyldelse af formålet sker gennem opførelse og etablering af boliger, boligsocialt arbejde og udvikling af nye initiativer.

Det er Foreningen Den Boligsociale Fonds hovedsynspunkt, at indsatsen altid skal være i overensstemmelse med målgruppens behov og skal være baseret på et socialt og humanistisk grundlag. Foreningen ønsker samtidig at bidrage til udviklingen af nye metoder og initiativer, som er baseret på den nyeste viden fra forskning, evaluering, praksis og brugernes erfaringer. Nye samarbejdsformer eller partnerskaber mellem private og offentlige interesser er et af Foreningens udviklingsområder.

Gennem alle årene har frivilligt socialt arbejde indgået som en del af Foreningens arbejde. Initiativerne har været målrettet børn, unge, voksne og ældre.

Enkelte eksempler herpå er:

I Botilbud Planetstien ved Orion i Hillerød, der er målrettet beboere med sindslidelser, blev der ved etableringen af botilbuddet udviklet frivilligt socialt arbejde omkring beboerne og bebyggelsen. Formålet var at opdyrke og udvikle et frivilligt arbejde i form af en lokal netværksorganisation af frivillige, hvor den enkelte beboer kunne støttes i forhold til familie, pårørende, øvrige beboere og lokalsamfundet.

Der blev udviklet metoder til rekruttering af frivillige til besøgsvenordning til beboerne i boligerne og i lokalområdet i øvrigt. Besøgsordningen er nu forankret i lokalkomiteen i Hillerød.

Frisk retter sig mod frivillige seniorer i Nakskov. FRISK samarbejder med socialt søgende ældre om fællesskab, sundhed og bedre livskvalitet. FRISK tilbyder blandt andet:

- Undervisning og vejledning af frivillige
- Motion og sundhedsaktiviteter
- Boligsocialt arbejde
- Opsøgende socialt arbejde
- Selvhjælpsgrupper
- Besøgsvenkaber
- IT-undervisning
- Social rådgivning

En væsentlig opgave er at engagere frivillige.

Den Boligsociale Fond

Bedste Ven til sårbare børn og unge – hvor der knyttes relationer mellem sårbare børn og unge og ressourcestærke ældre. De ældres indsats er frivilligt socialt arbejde.

Mange børn og unge, der er socialt udsatte eller socialt marginaliserede, er ofte samtidig ensomme og isolerede. Erfaringer viser, at børn trives bedre ved at få en stabil voksen i deres liv. Der overfor står, at mange ældre har fysisk og psykisk overskud og kan byde på meget i forhold til at være en stabil voksenkontakt for et sårbart eller marginaliseret barn.

Foreningen har etableret Bedste Ven-ordningen på Lolland og Falster. Der er ansat en lokal koordinator, som står for matchningen mellem barnet og den frivillige ældre, ligesom der lokalt arrangeres fælles aktiviteter for børn og ”bedster”.

I Danmark er der mange års tradition for frivilligt socialt arbejde. Alligevel er der i disse år sat særlig fokus på udviklingen af samarbejdet mellem de frivillige og det offentlige. Øget brug af frivillige i velfærdstilbud sætter fokus på, hvad frivillige kan bruges til og, hvordan de samarbejder med professionelle.

Ansatte løser opgaver i henhold til f.eks. den sociale servicelov og har ansvar for, at opgaverne løses på en måde, der svarer til borgernes rettigheder. Frivillige kan og skal ikke overtage dette ansvar, men kan påtage sig opgaver, hvor der ikke kræves visitation eller registreringer.

Det fornyede fokus på frivillighed er et væsentligt element i regeringens sikring af fremtidens velfærd. Regeringen har endvidere et håb om, at der skabes plads til frivillige på arbejdspladser. Regeringen har udgivet sin Civilsamfundsstrategi. Den forudsætter, at flere opgaver skal løses i samarbejdet med civilsamfundet. Det giver en bredere operationel arena ligesom der bliver behov for øget medborgerdeltagelse og dermed flere frivillige.

Udfordringerne bliver blandt andet at udvikle samarbejdsmodeller og samarbejdsaftaler samt metoder for fremtidens øgede behov for tættere og respektfuldt samarbejde mellem frivillige og professionelle, herunder behov for rolle- og opgaveafgrænsning.

Tankerne bag frivillighedspolitikken

Med sin frivillighedspolitik ønsker foreningen:

- At medvirke til at gøre det attraktivt at gøre en frivillig, social indsats.
- At medvirke til at synliggøre værdien af frivilligt socialt arbejde.
- At gøre det mere gennemskueligt, hvad foreningens rammer er for det frivillige sociale arbejde.

Frivillighedspolitikken er formuleret i en dialog mellem foreningens bestyrelse og en gruppe af medlemmer. Det startede med idéudveksling i forhold til, hvad der var vigtigt at få med i politikken, og blev efterfulgt af en høringsperiode. Høringsvarene er herefter indarbejdet i politikken.

Det frivillige sociale arbejde inddrager aktivt både modtager og udfører i et fællesskab, der fremmer den enkeltes engagement i fælles problemstillinger.

Den Boligsociale Fond

Med mål om at skabe fælles grundlag konkretiserer foreningens bestyrelse:

- Målgruppe – hvem er det vi gerne vil hjælpe?
- Hvor vil vi gerne hjælpe?
- Hvor mange har et behov?
- Hvor mange frivillige skal rekrutteres og hvordan?
- Hvilke tilbud – hvad er det, vi laver eller gerne vil lave – og hvorfor?
- Kompetencer – hvad er det, vi skal kunne?
- Er der behov for undervisning, og skal vi tilbyde undervisning?
- Organisering – hvordan organiserer vi os?
- Samspil – hvem er vi i samspil med?
- Læring og udvikling – hvordan følger vi op og dokumenterer?

Politikken tager afsæt i foreningens grundlæggende tilgang, nemlig at opgaveløsninger sker i lokalsamfundsperspektiv / boligsocialt perspektiv. Disse perspektiver indgår som både mål og metode. Afsættet inkluderer foreningens formål om at forbedre forholdene for mennesker med særlige problemer (sindslidende, misbrugere, hjemløse, marginaliserede unge, ensomme ældre m.fl.), som har vanskeligt ved at klare sig i samfundet uden bistand fra andre. Foreningens indsats skal altid være i overensstemmelse med målgruppens behov og skal være baseret på et socialt humanistisk grundlag.

Forståelse af formålet

Formålet skal anskues bredt og inkluderer såvel boligen som hverdagslivet i og uden for boligen for målgruppen, herunder indsatser som understøtter forbedring af livskvalitet såvel på det individuelle – som på det generelle niveau.

Målgruppen betragtes ikke som en stor homogen gruppe, men derimod som mennesker, der har forskellige ressourcer og individuelle behov for støtte.

Organisering og forankring

Foreningen Den Boligsociale Fond er uafhængig af offentlige myndigheder, men arbejder tæt sammen med ministerier, regioner og kommuner. Derudover samarbejdes med interesseorganisationer m.fl.

Foreningens bestyrelse består af syv medlemmer inkl. formand. Bestyrelsen sammensættes, så den repræsenterer brugerinteresser, boligmæssig og socialfaglig indsigt.

Foreningen har indgået aftale om sekretariats- og administrationsvaretagelse, herunder den økonomiske styring af Foreningens opgaver og projekter med Konsulentkompagniet, Herredsvejen 2, 3400 Hillerød

Foreningens visioner og værdier for det frivillige sociale arbejde

Den Boligsociale Fond

Foreningens vision for det frivillige sociale arbejde understøttes af en række centrale værdier. Visionen indeholder foreningens overordnede og langsigtede pejlemærker for det frivillige sociale arbejde. Værdierne udspecificerer de principper, der ligger til grund for arbejdet.

Vision

Foreningen Den Boligsociale Fond støtter og udvikler aktivt det frivillige sociale arbejde i forhold til den definerede målgruppe for foreningens arbejde. Foreningen har en konstruktiv og kritisk tilgang og arbejder for at udvikle nye metoder og modeller for samarbejdsområder, partnerskaber og samarbejdsaftaler mellem frivillige og professionelle. Derved arbejder foreningen for rummelighed med vægt på samvær mellem mennesker og sammenhængskraft, der udmøntes gennem konkret handling til gavn for den enkelte borger og for det lokale fællesskab. Sammenhængskraft er ikke blot noget vi taler om, men noget vi aktivt arbejder for gennem samarbejdsrelationer i bl.a. kommuner, boligafdelinger, lokale interesseorganisationer, frivillighedsråd og civilsamfund.

Foreningens renommé er respektfuld samarbejdspartner med levering af solid og faglig kompetence og arbejde for skabelse af gode rammer for såvel frivillige som brugere af frivillige.

Værdier

Værdier, der kendetegner Foreningen Den Boligsociale Fonds frivillige sociale arbejde:

Erfaringen viser, at hjælpen til grupper med særlige behov har mindre eller ingen effekt, hvis ikke borgeren inddrages i arbejdet og føler ejerskab for sin velfærd – får troen på en forbedring. Derfor er brugerinddragelse, brugerindflydelse, borgerinddragelse og borgerbestemmelse helt centrale temaer i foreningens tilgang til det sociale arbejde og derfor også indenfor udviklingen af rehabiliteringsfeltet, herunder anvendelse af metoder, der netop understøtter begreberne recovery og empowerment – dét at få kontrol over eget liv. Foreningen arbejder for social inklusion af sårbare og marginaliserede målgrupper.

Foreningens frivillige sociale arbejde bidrager til at mindske ensomhed, isolation og marginalisering og øge livskvalitet for prioriterede målgrupper

Ensomhed, isolation og marginalisering er et problem, der præger hverdagen for mange mennesker – unge som ældre – og det frivillige arbejde skal udnytte sin mulighed for at hjælpe mennesker til at indgå i og bygge netværk. Ensomhed, isolation og marginalisering giver forringet livskvalitet med risiko for at udvikle (kritisk) sygdom. Ensomhed mm. er derfor også en vigtig faktor til kortere eller længere levetid.

Frivilligt socialt arbejde er oftest hjælp til selvhjælp og medvirker til at skabe øget livskvalitet for alle, hvad enten det er modtagere af den frivillige indsats eller de frivillige, der udfører indsatsen.

Det aktive engagement, evnerne til at sætte sig i andres sted og den øgede indsigt i specifikke problematikker bidrager i høj grad til at skabe flere sunde mennesker med et mentalt, socialt og fysisk overskud til at gøre det bedre for sig selv og for andre.

Den Boligsociale Fond

Gennem sit fokus på samvær mellem og for mennesker skaber det frivillige sociale arbejde grobund for, at det enkelte menneske kan opnå følelsen af at indgå i et stærkt fællesskab, der kan have en afsmittende effekt på både følelsen af ensomhed og energien til at række ud efter andre muligheder.

Foreningens frivillige sociale arbejde fremmer og styrker samarbejde og arbejder for at skabe stærke fællesskaber

Det frivillige sociale arbejde skal være kendetegnet ved gode samarbejdsrelationer med interessenter, der er relevante for prioriterede målgrupper, hvor der er fælles interesser. Foreningen og øvrige interessenter skal supplere hinandens indsats til gavn for målgruppen, og hver især skal gøre det, de er bedst til. Men samarbejde fordres, hvor der er interessefællesskaber og et styrket samarbejde kan betyde endnu bedre tilbud til den enkelte person eller målgruppen, idet interessenter har forskellige ressourcer, erfaringer og kapacitet at trække på, som kunne gavne alle i fællesskabet.

Lokalkomiteer

Med målet om bedst mulig lokal forankring gennem koordinering og samarbejde med samt uddelegering til lokale kræfter oprettes lokalkomiteer i kommuner, hvor Foreningen Den Boligsociale Fond har aktiviteter eller ønsker at udvide med aktiviteter. Bestyrelsen godkender oprettelse af en lokalkomitee.

Lokalkomiteer består af de medlemmer som bor, arbejder eller på anden måde har tilknytning til kommunen og aktiviteten.

Lokalkomiteens arbejde skal være i overensstemmelse med ”Standardvedtægter for lokalkomiteer”.

Foreningens frivillige sociale arbejde søger at udvide horisonter og nedbryde fordomme

Deltagelse i det frivillige sociale arbejde giver Foreningen Den Boligsociale Fond mulighed for at engagere sig i en indsats, hvor foreningen får lejlighed til at udvide egne horisonter gennem mødet med nye problemstillinger, og mennesker fra mange forskellige sammenhænge. Større indsigt i andre menneskers problemer og livsvilkår kan medvirke til øget indlevelsesevne, der giver en mulighed for i højere grad at se problemstillinger med andres øjne.

Evnen til at sætte sig i andres sted er et væsentligt bidrag til at forstå det samfund, man er en del af med alle dets komplekse problemstillinger og se sin egen rolle som borger fra en anden vinkel. Det skaber sammenhængskraft på tværs af grupper og problemstillinger og kan medvirke til at skabe et stærkt lokalsamfund, hvor beboerne tager medansvar for hinanden.

Foreningens frivillige sociale arbejde skal basere sig på (nyeste) viden og udvikle sig inden for mulighedernes menneskelige ressourcer og rammer i øvrigt og om muligt give plads til nye problematikker og medvirke til social innovation. Det er med til at gøre arbejdet givende, meningsfyldt og sjovt.

I forhold til rekruttering af frivillige vil foreningen arbejde for at skabe rum for nytænkning, udvikling og plads også til de mennesker som ikke traditionelt har deltaget i det frivillige sociale arbejde.

Den Boligsociale Fond

Ved tilrettelæggelse af nye initiativer skal der ved rekruttering af frivillige skabes mulighed for afgrænsede forløb og høj grad af fleksibilitet med henblik på at tiltrække også unge / yngre.

Kompetence og adfærd hos de frivillige og frivilligt socialt arbejde

Som frivillig i socialt arbejde påtager man sig et ansvar for at sikre, at brugeren er tilfreds med hjælpen. Derudover er man repræsentant for foreningen, som har interesse i, at indsatsen sker i overensstemmelse med foreningens vision og værdigrundlag.

Foreningens bestyrelse sikrer formulering af klare etiske og moralske retningslinjer for, hvad frivillige kan og ikke kan være med til, omgangstone mellem de frivillige og brugerne m.fl. Derudover skal der være retningslinjer for, hvornår og hvordan samarbejdet med frivillige afsluttes.

Med udviklingen, hvor flere frivillige påtager sig sociale velfærdsopgaver, er det vigtigt at holde sig for øje, hvad det vil sige at arbejdet er frivilligt og, at det er *socialt*, frivilligt socialt arbejde.

At arbejdet er frivilligt betyder:

- Indsatsen udføres uden fysisk, retlig eller økonomisk tvang.
- Indsatsen er ikke lønnet.
- Indsatsen udføres overfor andre end familie og slægt.
- Indsatsen skal være til gavn for andre end én selv og ens familie.
- Indsatsen er af formel karakter, dvs., at aktiviteten skal foregå indenfor rammerne af f.eks. en forening.

At det frivillige arbejde har et socialt sigte kan være mere vanskeligt at afgrænse, men man kan tage udgangspunkt i, om aktiviteten retter sig mod de målgrupper, som den sociale sektor beskæftiger sig med, dvs. børn og unge, personer med fysisk / psykisk funktionsnedsættelse, ældre, udsatte eller vanskeligt stillede grupper.

Værdien af den frivillige sociale indsats – overordnet set

Ifølge Charteret (udarbejdet af arbejdsgruppe under Socialministeriet og Kulturministeriet).

”Den frivillige indsats tager udgangspunkt i menneskers ønske om at skabe aktiviteter og påvirke samfundsudviklingen på lokalt, nationalt og internationalt plan.

Det frivillige Foreningsdanmark er en engageret og kritisk med- og modspiller til det offentlige. Det bidrager til livskvalitet og velfærd for den enkelte, de mange og samfundet. Det frivillige Foreningsdanmark kan vise det offentlige nye veje og bidrage til samfundsudviklingen.

Det frivillige Foreningsdanmark fremmer interessen for det fælles og er af afgørende betydning for et levende demokrati. Det bidrager til udvikling af afgørende kompetencer i forhold til demokratisk forståelse, meningsdannelse, samarbejde, ledelse og organisering.”

Den Boligsociale Fond

Økonomi

Foreningens økonomiske grundlag er medlemskontingent.

Foreningen arbejder projektorienteret med finansieringsgrundlag primært via statslige puljemidler samt evt. kommunal og regional medfinansiering. Rammerne er dermed det finansielle grundlag og de personlige ressourcer, som kan inddrages i et forløb med frivilligt socialt arbejde. Evt. lønudgifter til en tovholder og andre omkostninger, herunder i forhold til frivillige, afholdes inden for den afsatte budgetramme.

Kommunal medfinansiering kan søges til konkrete initiativer / projekter via servicelovens § 18 om støtte til frivilligt socialt arbejde. Hensigten med bestemmelsen er at styrke samspillet mellem kommunerne på den ene side og det frivillige sociale arbejde på den anden side. Derudover kan kommunal støtte søges efter servicelovens § 79 om tilskud til generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte.

Opfølgning og dokumentation

Da finansiering i forhold til projekter, hvori frivilligt socialt arbejde indgår, primært baserer sig på offentlige midler er foreningen i henhold til bevillingskriterier forpligtet til løbende opfølgning og afgivelse af dokumentation på overensstemmelse med bevillingsgrundlag.

Er der tale om forløb uden offentlige midler sker, der også løbende opfølgning og aflæggelse af rapporter i henhold til bestyrelsens konkrete udmelding.

I daglig praksis er det Konsulentkompagniet, som forestår indsamlingen med efterfølgende sikring af forelæggelse i bestyrelsen.

Dermed sikres vidensopsamling, afstemning af mål og rammer for aktiviteten, kvalitetssikring og grundlag for udvikling.